ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ — ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ — ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
Ὁδὸς Ἀλεξάνδρου Σούτσου ἀριθ. 17, Πάροδος Λυκαβητοῦ.

Συνδρομὴ Ἐσωτερικοῦ φρ. 12. — Συνδρομὴ Ἐξωτερικοῦ φρ. 15.

Ἔτος Γ. Περ. Β — Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουλίου 1898 — Ἀριθ. 6

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΑΕΡΟΣΤΑΤΩΝ

Ἐπειδὴ ἐσχάτως πολὺ ἀνεκινήθη τὸ ζήτημα τῶν ἀεροστάτων ἐν Εὐρώπῃ, ἕνεκα τῆς ἀπωλείας τοῦ ἀπελθόντος πρὸς τὰς πολικὰς χώρας Ἀνδρέ, μεταφέρομεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα περισπούδαστον μελέτην ἐκ τῆς (Science Française» ἀφορῶσαν εἰς τὸ παράτολμον τῶν ἐπιχειρούντων μακρὰς τοιαύτας ἐναερίους ἐκδρομὰς δι' ἀτελῶν μέσων.

Ὁ κόσμος ἀρέσκεται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν φανταστικῶν ἐπιχειρήσεων, ὁπόταν δὲ προσφέρεταί τις ὡς ἐκτελεστής, πάντες ἐπικροτοῦσι, διότι ἐλπίζουσιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν, χωρὶς νὰ σταθμίζωσιν, οὐδὲ νὰ ἔχωσι κἂν ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν δυσχερειῶν καὶ τῆς ἀτελείας τῶν μέσων τῆς ἐπιχειρουμένης ἐπιχειρήσεως.

Εἰς τὴν ἀεροναυτικὴν ἰδίως, οἱ νόμοι τῆς ἀνυψώσεως καὶ καθόδου εἰσὶν ἄγνωστοι τοῖς πλείστοις, ἄπορον συνεπῶς τυγχάνει πῶς ἐκ τῶν τριόδων ἀποδέχονται τὴν ἀκίνδυνον μετάβασιν διὰ διαμέσου ἐπικινδυνωδεστάτου εἰς χώρας ἰδίως τέως ἀπροσπελάστους τῷ ἀνθρώπῳ.

Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ σύγκρισις πρὸς τοὺς φοβερούς, ἀλλὰ γενναίους τολμητίας τοὺς ἀνιπταμένους πρὸς τὰς μυστηριώδεις καὶ ἐρήμους χώρας τῆς ὑφηλίου, ἄνευ ἐλπίδος οὐδεμιᾶς ἐπανόδου, πλὴν ἡ μωρία τῆς τολμηρᾶς ἐπιχειρήσεώς των προέρχεται ἐκ τῆς ἀγνοίας, ὀλίγον ὑπερηφάνου, τῶν νόμων τῆς ἀεροπλοΐας, ὧν ὑπερόπτως φαντάζονται ὅτι κατέχουσι τὴν κλεῖδα.

Ἀπατῶνται καὶ τῆς πλάνης ταύτης ἡ ἐπιστήμη ὀφείλει νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀλήθειαν.

Οὐδεμία ἀμφιβολία ἀπομένει εἰς τὴν διασάφησιν τῶν διεπόντων τὴν ἀεροπλοΐαν νόμων. Καὶ μολονότι ὑπῆρχε μέχρι τινὸς ἀμφισβήτησις ἐπὶ τῆς καθέτου ἀστασίας τῶν ἀεροστάτων, ἥτις καθίστα ἀδύνατον τὴν πορείαν τῶν μακρινῶν ταξειδίων ἐν τούτοις καὶ αὕτη ἐξηκριβώθη ἐσχάτως, χάρις τῇ ἐπιμονῇ τοῦ κ. Em. Aimé.

Μέχρι τοῦδε ἐδοκίμαζον ἀερόστατόν τι δεδεμένον ἐντὸς περιφράγματος ἐν στασιμότητι. Ἀφοῦ δ' ἐπλήρουν αὐτὸ ἀερίου καὶ ἐπείθοντο ἐν διαστήματι δύο μηνῶν, ὅτι τὸ ἀέριον οὐδαμόθεν ἐξέφευγεν, ἐπιστεύετο κατ' ἀκολουθίαν ὅτι ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἐν ἴσῳ χρονικῷ διαστήματι ἐν τῷ ἀέρι.

Πλὴν φεῦ! ἐδῶ ἀπατῶνται. Αἱ ἀπώλειαι τοῦ ἀερίου βεβαίως οὕτως εἰσὶν ἀσήμαντοι ἢ ἀνάξιοι λόγου, ἀλλὰ δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀγνοῇ τις πλέον, ὅτι ἀπώλειαι προερχόμεναι ἐκ τῆς ἐλευθέρας ἀναπάλσεως τῶν συστολῶν καὶ διαστολῶν τῆς φυσικῆς ἰδιότητος τοῦ ἀεροστάτου εἰσὶ καὶ σημαντικαὶ καὶ ἐπικίνδυνοι.

Τὸ ἀερόστατον, ἐξερχόμενον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ κατασκευαστοῦ του, γράφει ὁ κ. Aimé, ὁμοιάζει πρὸς βρέφος ἀνάπηρον, οὗτινος ἡ ὀμφαλικὴ ταινία ἔμεινεν ἀνοικτή.

Δυστυχῶς τὸ ἀερόστατον φέρει εἰς τὸ μέσον πληγὴν ἀθεράπευτον, ἤτοι μεγάλην προεξοχήν, κοιλίαν, ἥτις κινδυνεύουσα νὰ διαρραγῇ κατὰ τὴν ἄνοδον, ἕνεκα τῆς φυσικῆς διαστολῆς της, συνεπείᾳ τῆς βαθμιαίας πιέσεως τῶν ἀστρονομικῶν στρωμάτων, δεῖται ἐκκενώσεως. Τοῦτο εἶναι τὸ σφάλμα τῶν ἀεροστάτων.

Τὸ ἀερόστατον δὲν ἐγεννήθη διὰ νὰ ζῇ ἐν τῷ ἀέρι καὶ ἂς μὴ φανῇ παράδοξον εἰς οὐδένα, καθότι προώρισται νὰ κενῶται, συνεπείᾳ τῆς ἀρχικῆς αὐτοῦ καταστάσεως. Ἡ ἐλευθερία του εἶναι ὁ θάνατός του, διότι ἡ ἀνύψωσίς του, εἶναι αὐτὴ ἡ ἐκκένωσίς του.

Μολονότι δὲ ἡ μεγαλοπρεπὴς καὶ ὡραία ἀνύψωσίς του ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ μεγάλας πιθανότητας δίδει, ὅτι δύναται νὰ ζήσῃ ἐν τῷ στοιχείῳ τούτῳ, ὅπου δύναται νὰ εὕρῃ καὶ τὴν ἰσορροπίαν του, ὅπως ὁ φελλὸς ἐν τῷ ὕδατι, ἐν τούτοις ἀπεδείχθη, ὅτι ἀνυψούμενον διαστέλλει τὸ ἀέριόν του, διαστελλομένου δὲ τούτου δὲν εὑρίσκει χῶρον ἐν αὐτῷ καὶ διαφεύγει, διαφεύγοντος δὲ τοῦ ἀερίου, τὸ ἀερόστατον κατέρχεται. Ὥστε οὐδὲν ἄλλο εἶναι, ἢ αὐτόματον πεπληρωμένον δυναμικοῦ

τινος ἀερίου, ὅπερ ἀπόλλυσι μόλις ἀρχίσῃ νὰ λειτουργῇ. Τί γίνεται ἀνυψουμένου τοῦ ἀεροστάτου; — Ἀρκεῖ ἡ ἀπόρριψις ἐλαχίστης ποσότητος ἕρματος διὰ νὰ ὑψωθῇ, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ὑψοῦται διὰ μέσου στρωμάτων ἥττον πυκνῶν, τὸ περιεχόμενον ἀέριον διαστέλλεται καὶ ἐκφεύγει κατ' ὀλίγον διὰ τῆς κάτωθι εὐρισκομένης ὀπῆς, ἣν ὑποχρεοῦνται οἱ ἀεροναῦται ν' ἀφίνωσιν ἀνοικτὴν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς διαρρήξεως τοῦ ἀεροστάτου. Πλὴν οὕτως ἡ ἰσορροπία βαθμηδὸν ἐπέρχεται καὶ τὸ ἀερόστατον σταματᾷ, ἀλλὰ ἡ ἐλαχίστη ἀφορμὴ ψήξεως ἀρκεῖ νὰ διακόψῃ τὴν πρόσκαιρον ταύτην στάσιν. Τὸ ἀέριον συστέλλεται, τὸ κενὸν ἐν αὐτῷ αὐξάνεται, τὸ βάρος ἐπίσης, καὶ τὸ ἀερόστατον κατέρχεται, ἐνῶ ἡ πίεσις τῆς ἀτμοσφαίρας ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτοῦ δὲν καταπαύει. Οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος νὰ σταματήσῃ καὶ τούτου μὴ γενομένου, τὸ ἀερόστατον θὰ κατέλθῃ μέχρι τοῦ ἐδάφους, χωρὶς οὐδαμόθεν νὰ εὕρῃ διάμεσον ζώνην ἰσορροπίας.

Ὁμιλῶ περὶ συνήθους ἀεροστάτου, οὗτινος ὁ ὄγκος μεταβάλλεται ὡς βλέπομεν ἑκάστοτε ἐν τῷ ἀέρι.

Ἤδη ἡ ἀστασία αὐτοῦ θὰ ἠλαττοῦτο κατὰ πολὺ ἴσως, ἐὰν ἠδύνατό τις νὰ διατηρήσῃ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ σχῆμα καὶ ὄγκον φαινομενικῶς ὁμοιόμορφον. Τότε θὰ ἐκαλεῖτο ἀερόστατον σταθεροῦ ὄγκου. Ἐὰν δὲ ὑποθέσωμεν, ὅτι τοιοῦτον ἀερόστατον κατέρχεται πρὸς τὴν γῆν, τὸ βάρος του δὲν μεταβάλλεται, ἀλλ' ἡ ὤθησις τοῦ ἀέρος ἐπενεργοῦσα ἐπὶ σταθεροῦ ὄγκου, ταχέως αὐξάνεται καὶ ἐπέρχεται ἡ ἰσορροπία τοῦ βάρους του. Τῇ στιγμῇ ταύτῃ γίνεται στάσις, τοῦ ἀεροστάτου εὑρίσκοντος ζώνην ἰσορροπίας.

Ἀλλὰ τίνι τρόπῳ δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἀερόστατον σταθεροῦ ὄγκου; Ἁπλούστατα διὰ τῆς τοποθετήσεως ἐν τῇ καινότητι αὐτοῦ θηλακίου, ἤτοι μικροῦ ἀεροστάτου, ὅπερ νὰ δύναταί τις νὰ πληροῖ ἀέρος πρὸς συγκερασμὸν τῆς συστολῆς τοῦ ἀερίου. Ὁπόταν δὲ τὸ ἀέριον θὰ διαστέλληται, ὁ ἀὴρ οὗτος θὰ ἀφίνεται νὰ ἐκφεύγῃ, εἰς τρόπον ὥστε θὰ πλέῃ τις διατηρῶν πάντοτε τὴν αὐτὴν ποσότητα τοῦ ἀερίου.

* Τὰ προτερήματα τῆς διατάξεως ταύτης εἰσὶν ἀπὸ πολλοῦ γνωστὰ εἰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους καὶ ἄπορον καθίσταται πῶς δὲν ἐχρησιμοποίησαν τὸ μέσον τοῦτο κατὰ τὴν ἐσχάτως ἰδίως θλιβερὰν ἐκδρομὴν πρὸς τὸν βόρειον πόλον. Οὐδὲν ἄλλο ἀπῃτεῖτο ἢ μελέτη καὶ μεθοδικαὶ ἄνευ πατάγου δοκιμαί.

Ὥστε ἐφεξῆς μὴ παίζομεν μετὰ τῶν δυσχερειῶν καὶ προσκομμάτων καὶ μὴ λαμβάνωμεν πλέον τὴν πρὸς τὴν Σαχάραν, τὴν Ἀλάσκαν, ἢ τοὺς Πόλους ἄγουσαν μὲ πιθανότητος εὐκόλου διελεύσεως διότι ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ἀεροπλοΐα βασίζεται ἔτι ἐπὶ ἰδιοτρόπου καὶ ἀστάτου ἀνέμου.

Φ. Π.

ΤΟ ΠΕΡΙ ΓΛΩΣΣΩΝ ΖΗΤΗΜΑ

Ζήτημα σπουδαιότατον, ὅπερ τὰ μάλιστα σήμερον ἀπασχολεῖ τοὺς πατέρας τῶν οἰκογενειῶν, εἶναι καὶ τὸ τῆς ἐκλογῆς προσφόρου ἐπαγγέλματος διὰ τὰ ἑαυτῶν τέκνα.

Ὁ ἀγὼν περὶ ὑπάρξεως, «Struggle for life» ὅπως λέγουσιν οἱ Ἄγγλοι, εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν τίθεται σοβαρῶς ἐπὶ τοῦ τάπητος.

Οἱ ἐπιστήμονες κατέκλυσαν πάσας τὰς ἐλευθερίους τέχνας, πανταχοῦ ὑπάρχει πληθώρα ἐγγραμμάτων, οἵτινες πάρα πολὺ ἀνετράφησαν μετὰ τῶν κλασικῶν. Καὶ ὅμως μὲ τὰ ἐφόδια ταῦτα δὲν δύναται πλέον τις σήμερον εὐκόλως ὑπὸ τὸν ἥλιον νὰ δημιουργήσῃ θέσιν.

Σκέφθητε! ἀναφωνεῖ ὁ Λέων Κλαρετὶ ἐν τῇ ἐσχάτως ἐκδοθείσῃ περισπουδάστῳ αὐτοῦ μελέτῃ περὶ τῶν γλωσσῶν, ἐνυπάρχει ἀρά γε καλαισθησία τις; Νὰ διδάσκωμεν Ἑλληνικὰ καὶ Λατινικὰ εἰς νέους, τοὺς ὁποίους τὸ ἐμπόριον ἀναμένει!

Οὐδὲν χειρότερον! Αἱ ἐργασίαι, τὰ χρηματιστικά, ἡ γραφειοκρατία, ἡ πολιτική, ἡ κερδοσκοπία, πάντα τέλος ταῦτα, δι' ὧν ζῶμεν καὶ μὲ τὰ ὁποῖα ἀποθνήσκομεν, εἶναι τόσον ξένα πρὸς τὸν Θεόκριτον καὶ τὸν Τάκιτον, ὥστε μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἡ μανία ὑμῶν αὕτη μὲ ταράσσει, οὐδὲν πλέον, οὐδὲν ἔλαττον, εἶναι τὸ αὐτό, ὡς ἐὰν θελήσητε. νὰ ἰσχυρισθῆτε, ὅτι ἀνάγκη νὰ ἐκμάθῃ τις τὸν αὐλὸν τοῦ Παιᾶνος, διὰ νὰ καταστῇ ἱκανὸς νὰ πωλῇ φλανέλλας!

Ἐμπρὸς λοιπόν! Μάθετε ν' ἀριθμῆτε, νὰ ὑπολογίζητε, νὰ ὁμιλῆτε τὴν Γαλλικήν, τὴν Ἀγγλικήν, τὴν Γερμανικήν, νὰ μεταχειρίζησθε τοὺς γεωγραφικοὺς χάρτας, νὰ χωρομετρῆτε, νὰ καθιστᾶτε γονίμους τὰς γαίας.

Ἐσχάτως, ὁ Πατὴρ Διδών, ὁ μέγας οὗτος ἀπόστολος τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ ἄμβωνος ἄφηνε ν' ἀκουσθῶσιν αἱ πολύτιμοι αὗται λέξεις:

Χρηματίζεσθε, κύριοι!

Ὄντως ἀπίστευτον! λέξις παρομοία εἰς τὸ στόμα ἑνὸς ἱεροκήρυκος! Πλὴν σᾶς ἐπαναλαμβάνω ἐν ὅλῃ τῇ συνειδήσει, ἀκριβολογῶν καὶ ἐπιμένων: χρηματίζεσθε, ναί· διὰ νὰ εἶσθε ἀνεξάρτητοι, χρηματίζεσθε διὰ νὰ πλουτίσητε τὴν πατρίδα! χρηματίζεσθε διὰ νὰ διαθέτητε μείζονα δύναμιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀγαθοῦ, τῆς ἀληθείας τῆς ἐπιστήμης, τῆς φιλανθρωπίας. τῆς δικαιοσύνης.

Μὴ μεγαλαυχῆτε, ἐρευνήσατε καὶ ἀφωσιωθῆτε εἰς στάδια παραγωγικὰ πλούτου.

Τὰ στάδια δὲ ταῦτα μὴ ἀναμένετε νὰ εὕρητε ἐν τῇ καθηγεσίᾳ, τῇ δικαιοσύνῃ, τῷ στρατῷ, τῇ διοικήσει . . . Οὐχί!

Ταῦτα ἀναζητήσατε ἀλλαχοῦ. Ὅσον τὸ ἐπ' ἐμοὶ δὲν διαβλέπω εἰμὴ τρεῖς ὁδοὺς ὁδηγούσας εἰς τὸν πλοῦτον, τὴν τῆς βιομηχανίας, τὴν τοῦ ἐμπορίου καὶ τὴν τῶν τραπεζιτικῶν ἐργασιῶν.

Ἐπικρίνατε ὅσον θέλετε τὰς ἰδέας μου ταύτας, πλὴν μάθετε ὅτι ὁ τόπος ἀναμένει τοὺς ἐμπόρους, τοὺς βιομηχάνους, τοὺς τιμίους χρηματιστάς, τοὺς σοφοὺς γεωπόνους, διὰ νὰ αὐξήσῃ καὶ ἑκατονταπλασιάσῃ τὸν Ἐθνικὸν πλοῦτον.

Ἐκεῖ ἔγκειται ἡ σωτηρία!

Ἂς μὴ τρεφώμεθα πλέον τόσον μὲ τὴν ἱστορίαν. Οἱ ῥήτορες καὶ οἱ φρασεολόγοι ἂς ἐλαττοθῶσιν. Καιρὸς ν' ἀκολουθήσωμεν τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς. Μιμηθῶμεν μᾶλλον τοὺς Γάλλους, τοὺς Ἄγγλους, τοὺς Γερμανούς, καὶ ἂς μὴ προσδοκῶμεν τὰ πάντα ἀπὸ τὸ Κράτος.

Εἰσέλθωμεν μετὰ πεποιθήσεως, ὡς οἱ διάφοροι οὗτοι λαοί, ὡς τὸ Βέλγιον, ἡ Ἑλβετία, ἡ Ὁλλανδία ἐν τῇ ὁδῷ τῆς σπουδῆς τῶν ὁμιλουμένων γλωσσῶν, τῆς βιομηχανικῆς χημείας, τῶν ἐμπορικῶν ἐπιστημῶν.

Ἔχομεν ἀνάγκην κυρίως, παρὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς Ἑλληνο-Λατινικῆς διδασκαλίας, νὰ ἐπιβάλωμεν ἑτέραν, ἡ ὁποία χωρὶς νὰ παύσῃ νὰ εἶναι εὐρεῖα καὶ κλασική, ν' ἀνταποκρίνηται οὐχ ἥττον πρὸς τὸ σύγχρονον πνεῦμα, οὐ μόνον κατ' ὄνομα, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐμπνεύσει, τῇ διευθύνσει καὶ τοῖς ἀποτελέσμασι. Τὴν Ἐθνικὴν νοημοσύνην δέον νὰ μὴ περιορίζωμεν ἐντὸς ζώνης τελωνιακῆς ἀπηγορευμένης καὶ ἀνυπερβλήτου.

Διὰ τίνος ἀνατροφῆς ἡ Ἑλλὰς ἐν τῇ ἀρχαιότητι, κατέστη λαός, τόσον λεπτός, τόσον ἐραστὴς τοῦ ὄντως ὡραίου, ἀφοσιωμένος εἰς τὸ ἦθος τὸ ἰδανικὸν καὶ τὴν ἰδέαν;

Ποῖον τὸ σύστημα τῆς ἀνατροφῆς;

Ἀναλογίσθητε! Ἡ Ἑλληνικὴ ἀνατροφὴ τότε ὑπῆρξε κρᾶμα τοῦ σημερινοῦ Ἀμερικανικοῦ συστήματος ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς καλουμένης νεωτέρας διδασκαλίας ἀφ' ἑτέρου. Ἀνχφέρω κατὰ πρῶτον τὸ Ἀμερικανικὸν σύστημα, καθόσον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἀγῶνας, οἱ Ἕλληνες εἶναι οἱ Yaukés τῆς ἀρχαιότητος.

Ἡ πυγμή, ὁ δρόμος, τὸ πήδημα, ὁ δίσκος. Ἰδοὺ εἰς τὶ

ἐξεῖχον. Ἡ δὲ ἀνατροφὴ τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Περικλέους καὶ τοῦ Φειδίου, ἦτο ἀπαράλλακτος τῆς σήμερον καλουμένης συγχρόνου διδασκαλίας. Δὲν ἐσπούδαζον ἐν τοῖς σχολείοις τὴν ἀρχαίαν ξένην φιλολογίαν, οὐδὲ τὰς νεαρὰς γλώσσας. Βεβαίως οὐδεὶς ἀγνοεῖ, ὅτι τινὲς ἀνεπτυγμένοι φιλόσοφοι, σοφισταί, ῥήτορες ἐταξείδευον πολύ, καὶ ἀπεκόμιζον ἐκ τοῦ βάθους τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀσίας διδάγματα ἐπωφελῆ, πλὴν πάντα ταῦτα μετέδιδον τῇ νεολαίᾳ, ἐν Ἑλληνικαῖς μεταφράσεσι. Οὐδαμοῦ οὐδέποτε ἐγένετο λόγος, ὅτι οἱ μαθηταὶ τῶν Ἀθηναϊκῶν σχολείων κατεγίνοντο εἰς θέματα Αἰγυπτιακά, ἢ εἰς ποιήσεις περσικάς.

Μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος λαὸς τῆς ἀρχαιότητος καὶ ὅτι noblesse oblige.

Ἂς ἀνταποκριθῶμεν εἰς προσδοκίαν τοῦ ποιητοῦ, ὅταν μᾶς λέγει:

Oh! marche encore, poursuis la route
Où j'ai fait croître les lauriers,
Et de l'humanité qui doute
Eclaire encore les sentiers.

J. Collin

Η ΨΥΧΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ

Πρώτην ἴσως φορὰν ἀφ' ὅτου ὁ ἄνθρωπος ἐφεῦρε τὴν μεταφυσικήν, ἔκαμε αὕτη ἓν βῆμα πρὸς τὰ ἔμπρός. Ἡ πρόοδος αὕτη, ἀξία τῆς προσοχῆς, οὐ μόνον τῶν φιλοσόφων, ἀλλὰ καὶ τοῦ πολλοῦ κόσμου, ὀφείλεται εἰς τὸν Ἀμερικανὸν ἰατρὸν κ. Ριχάρδον Χόδξων καὶ εἰς κυρίαν τινὰ Πάϊπερ. Συνίσταται δὲ εἰς τὸ ὅτι ἡ μεταφυσικὴ κατώρθωσε νὰ ἐξεύρῃ ἀπόδειξιν ἀπολύτως θετικήν, ἀπόδειξιν ὑλικὴν οὕτως εἰπεῖν, περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς.

* * *

Ἰδοὺ δὲ ἡ ἀφήγησις:

Κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1892 ἀπέθανεν ἐκ τυχαίου δυστυχήματος ἔν τινι ὁδῷ τῆς Νέας Ὑόρκης ὁ νεαρὸς δικηγόρος Γεώργιος Πέλχαμ, ὅστις εἶχε καταναλώσει τὰς ὥρας τῶν μελετῶν του μεταξὺ τῆς ἐπιστήμης τοῦ δικαίου καὶ τῶν προβλημάτων τῆς μεταφυσικῆς. Μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ εἶχε συνδιαλεχθῆ μετὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ Χόδξων περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, δόγμα τὸ ὁποῖον ἐθεώρει καθαρὰν χίμαιραν, ἀφοῦ ἡ ἀπόδειξις αὐτοῦ ἐκρίνετο ἀδύνατος.

Ὁ Χόδξων ἀντιθέτως πρὸς τὸν φίλον του, ἦτο τῆς γνώμης, ὅτι ἡ ψυχὴ ἐπιζῇ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκ τούτου ἐπηκολούθησε μακρὰ καὶ ζωηρὰ συζήτησις, ἕκαστος δ' ἐκ τῶν συζητητῶν συνεσώρευσεν ὅσα ἠδύνατο ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς γνώμης του, καὶ ἡ συζήτησις κατέληξεν εἰς τὴν ἀμερικανικωτάτην ταύτην καὶ δι' ὅρκου ἐνισχυθεῖσαν συμφωνίαν: ὅστις τῶν δύο ἤθελεν ἀποθάνει πρῶτος, ἐὰν καὶ πέραν τοῦ τάφου θὰ διετήρει τὴν ψυχικὴν προσωπικότητά του, θὰ ἔπραττε πᾶν τὸ δυνατόν, ὅπως ἀποκαλύψῃ εἰς τὸν ἐπὶ τῆς γῆς φίλον του τὰ καθ' ἑαυτόν.

* * *

Ὁ Πέλχαμ, ὡς εἴπομεν, ἀπέθανεν ἀκριβῶς μετά τινας ἑβδομάδας ἀπὸ τῆς συνομιλίας καὶ τῆς συμφωνίας ταύτης, ὁ δὲ Χόδξων, ὀλίγῳ βραδύτερον παρίστατο εἰς μίαν πνευματικὴν συνεδρίασιν, παρὰ τῇ κυρίᾳ Πάϊπερ μετ' ἄλλων φίλων τοῦ Πέλχαμ, τοῦ κ. Χάρτ, ὅστις ἀκριβῶς ἔφερεν μεθ' ἑαυτοῦ πράγματά τινα, ἀνήκοντα εἰς τὸν ἀποθανόντα φίλον του.

Ἡ κ. Πάϊπερ ὑπεκρίνετο τὸ μεσάζον πρόσωπον (medium), διακρινομένη ἐπὶ τῇ ἰδιότητι ταύτῃ. Τὸ πνευματιστικὸν πείραμα ἤρξατο, καὶ ἡ κ. Πάϊπερ ἀνήγγειλεν, ὅτι παρίστατο ἐν τῇ αἰθούσῃ ὁ Γεώργιος Πέλχαμ. Οὐ μόνον δὲ παρίστατο πράγματι, καίπερ ἀόρατος, ἀλλὰ καὶ ἵνα ἀποδείξῃ τὴν παρουσίαν του, ὑπενθύμισεν εἰς τοὺς κ. κ. Χόδξων καὶ Χάρτ λεπτομερείας ἰδιαιτέρων συνομιλιῶν του μετ' αὐτῶν. Δὲν ἠρκέσθη δὲ εἰς τοῦτο μόνον. Ἀνεκοίνωσεν εἰς τοὺς φίλους του καὶ πράγματα τὰ ὁποῖα οὔτε αὐτοὶ οὔτε ἡ κ. Πάϊπερ ἦτο δυνατὸν νὰ γνωρίζουν, ἵνα ἀποκλεισθῇ καὶ ἡ ὑπόνοια ὅτι συνέβαινε καμμία aniosuggestion, ὅτι δηλ. μόνοι των αὐτοὶ ὡμίλουν ἐξ ὀνόματος τοῦ Πέλχαμ περὶ πραγμάτων κοινῇ γνωστῶν. Τοῖς διηγήθη δηλ. λεπτομερῶς συνομιλίαν του μετὰ τῆς μνηστῆς του, δεσποινίδος Χόβαρτ. Ἡ ἀνακοίνωσις δὲ αὕτη ἐκ τῶν ὑστέρων ἐπεβεβαιώθη ἐρωτηθείσης τῆς δεσποινίδος.

* * *

Ἐν τούτοις ὁ Χόδξων καίτοι ἐπίστευεν εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, δὲν ἤθελε νὰ παραδεχθῇ ἄνευ αὐστηροτέρας ἐξελέγξεως τὴν θετικότητα τῆς ἐμφανίσεως τῆς ψυχῆς τοῦ φίλου του. Προεκάλεσε καὶ ἄλλας πνευματιστικὰς συνεδριάσεις εἰς ἃς εἶχε καλέσει γνωστοὺς καὶ ἀγνώστους τοῦ ἀποθανόντος φίλου του. Ἀπέτεινε λοιπὸν εἰς τὸ ἐμφανισθὲν πνεῦμα αὐτοῦ ποικιλωτάτας ἐρωτήσεις καὶ εἰς πάσας ἐλάμβανε τὴν προσήκουσαν ἀπάντησιν. Ἔφερε τὸ πνεῦμα τοῦ Πέλχαμ εἰς συνάφειαν μὲ τοὺς γνωστοὺς καὶ ἀγνώστους του, καὶ πρὸς πάντας ὡμίλησεν οὗτος — δηλαδὴ τὸ πνεῦμά του, ἡ ψυχή — καθ' ὃν τρόπον θὰ ὡμίλει ἂν ἔζη ἐπὶ γῆς εἰς ἐκλεκτήν τινα συναναστροφὴν ἐν τινι αἰθούσῃ τῆς Νέας Ὑόρκης.

Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ κ. Πάϊπερ, ἡ χρησιμεύουσα ὡς médium, δὲν ἐγνώριζε ποσῶς τὸν Πέλχαμ, ὡμίλησε δὲ ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ, ὡς νὰ ἦτο αὐτὸς ὁ ἴδιος πρὸς γενικὴν κατάπληξιν τῶν ἐπιζώντων φίλων του.

* * *

Μίαν ἡμέραν ὁ Πέλχαμ ἀνήγγειλε διὰ τοῦ στόματος τῆς κ. Πάϊπερ εἰς τὸν κ. Χόδξων ὅτι ἤθελε νὰ συνομιλήσῃ μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς ζωῆς τῆς ψυχῆς μετὰ θάνατον. Ἐγένετο δὲ ἡ συνομιλία παρουσίᾳ καὶ τῆς οἰκογενείας Χόβαρτ, ἥτις καὶ αὐτὴ ἀνωμολόγει ὅτι διὰ τοῦ στόματος τῆς κ. Πάϊπερ ὡμίλει αὐτὴ ἡ ψυχὴ τοῦ νεκροῦ φίλου των.

«Τζίμ! εἶπεν οἰκειοτρόπως ὁ Πέλχαμ εἰς τὸν κ. Χόδξων, σεῖς εἶσθε; Χαίρω πολὺ ὅτι σᾶς ἐπανευρίσκω. Ρητέον δ' ἄλλως ὅτι εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς ἐνταῦθα, μάλιστα δὲ ἀφ' ὅτου δύναμαι νὰ συνομιλῶ μαζί σας. Δὲν δύναμαι ἀκόμη νὰ πρόξω, οὕτως εἰπεῖν, τίποτε. Μόλις ἔλαβον συνείδησιν τῆς πραγματικότητος τοῦ μετὰ θάνατον βίου. Κατ' ἀρχὰς εὑρισκόμην ὡς ἐν σκοτεινῇ νυκτί, δὲν ἠδυνάμην τίποτε νὰ διακρίνω, ἀλλ' ἡ νὺξ ἐκείνη ἦτο τὸ σκότος τὸ ὁποῖον προηγεῖται τῆς αὐγῆς. Ἐννοεῖτε τί θέλω νὰ σᾶς εἴπω; Ἤμην ἀπωλολώς, νεναρκωμένος.

«Ἀλλὰ πολὺ ταχέως θὰ συνέλθω ὥστε νὰ δύναμαι νὰ ἐνασχολῶμαι . . . Ὦ! ἂν ἠξεύρετε πόσον ἐξεπλάγην ὅταν εἶδον ὅτι ἔζων! Διότι ἡμην τόσον βέβαιος ὅτι τὰ πάντα ἐτελείονον μὲ τὸν θάνατον! Ἀλλ' ὁ λόγος εἶνε διότι ἔχομεν ἀστρῶδες πανομοιότυπον τοῦ ὑλικοῦ σώματός μας».

* * *

Ἡ ἀνακάλυψις εἶνε—τίς δύναται νὰ τὸ ἀρνηθῇ; — ὑψίστης σπουδαιότητος. Ἀλλὰ τί τὸ ἀληθὲς ἐκ τῶν ἀνωτέρω; Ἡμεῖς κλίνομεν νὰ τὰ παραδεχθῶμεν ὡς ἀληθῆ καὶ ἀκριβῆ. Τοὺς δυσπιστοῦντας καὶ τοὺς θέ-

λοντας περισσοτέρας πληροφορίας παραπέμπομεν εἰς τὸ ἀγγλικὸν περιοδικὸν «Proceedings of the Society for psychical research» τὸ ὁποῖον ἀφιέρωσεν ἕνα τῶν τελευταίων ἀριθμῶν του ἐκ τριακοσίων περίπου σελίδων εἰς τὰ ψυχολογικὰ πειράματα τῶν ὁποίων ἀμυδρὰν ἰδέαν παρέχουσιν αἱ ἀνωτέρω γραμμαί.

ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΤΥΧΗ

— Εἴδετε ἀλλήλους; Ποῦ καὶ πῶς; Ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου;

Ἐκείνη ἐταπείνωσε τὴν κεφαλὴν καὶ δὲν ἀπήντησε. Καὶ ὅμως ἐκεῖνος σχεδὸν κραυγάζων·

— Ὅτε ὁ Δ. . . μοὶ εἶχε ζητήσει τὴν χεῖρά σου γνωρίζεις πῶς ὑπεδέχθην τὴν αἴτησίν του; τῷ εἶπον ὅτι ἡ τρελλὸς θὰ ἦτο ἢ μεθυσμένος, διὰ νὰ φανταασθῇ ὅτι θὰ συγκατένευον εἰς τὴν αἴτησίν του. Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ σύζυγος, ὅστις σοὶ πρέπει.

— Τὸν ἀγαπῶ, πάτερ μου. . . .

— Σὲ διατάττω νὰ μὴ σκέπτησαι πλέον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος. Καὶ ἂν τῷ ὁμιλήσῃς, ἂν τὸν ἐπαγίδῃς, ἔχε τὸν νοῦν σου!

Ἐκείνη δὲν ἐπέμεινε ποσῶς. Ἦτο ἀνωφελές. Ἀπεσύρθη εἰς τὸν θάλαμόν της καὶ ἔκλαυσε καθ' ὅλην τὴν νύκτα.

Τὴν πρωΐαν διὸ τοῦ κηπουροῦ ἐλάμβανε τὰς ἑξῆς λέξεις παρὰ τοῦ ἐραστοῦ της.

«Σὲ ἀγαπῶ καὶ εἶμαι βεβυθισμένος εἰς θλίψιν. Καὶ σύ!»

Ἀπήντησε δὲ διὰ τοῦ αὐτοῦ κομιστοῦ, ὅστις περιέμενεν ἐν τῷ δάσει ὡς ἑξῆς:

«Σὲ ἀγαπῶ πάντοτε καὶ ἐφ' ἴσον ζῶ θὰ σὲ ἀγαπῶ. Ἂν κατέχῃ σὲ θλίψις, ἐγὼ κλαίω».

Ἵνα κατασιγάσῃ τὰς ὑπονοίας τοῦ πατρός της καὶ τὸν ἐπαναπαύσῃ, ὁ Δ. . . . δὲν ἐφάνη ἐπί τινας ἑβδομάδας.

Ἀλλ' ἔγραφε σχεδὸν καθ' ἑκάστην.

Τὰ προσκόμματα δὲ ἐπὶ μᾶλλον ἀνερρίπιζον τὸν ἔρωτα τῆς Μαρίας.

Ἡσθάνθη ὅτι τῷ ἀνῆκεν, πλήρης ἐμπιστοσύνης εἰς αὐτόν, ἀνοίγουσα ὅλην τὴν καρδίαν της καὶ ἀφιεμένη ἐν ὅλῃ τῇ ἀφελείᾳ της.

Εἶχε νὰ παλαίσῃ κατὰ τῆς θερμῆς καρδίας της καὶ κατὰ τῆς ἐπιμονῆς τοῦ πατρός της.

Ἡμέραι τινες ἔτι παρῆλθον. Ὁ Δ. . . . ἦτο ἤδη βέβαιος περὶ τοῦ θριάμβου του. Ὁ δὲ πατὴρ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ τῷ ἀποποιηθῇ τὴν κόρην του, ὅτε θὰ ἐμάνθανε τὴν ἀλήθειαν.

Τὸν συνήντησεν ἡμέραν τινα ἐν τῇ ἐξοχῇ, τὸν ἐπλησίασε καὶ βαδίζων παραπλεύρως ἐκείνου, ἀφοῦ τὸν ἐχαιρέτισεν, ὡσεὶ μηδὲν εἶχε προηγηθῇ δυσάρεστον μεταξύ των, ὁ νέος εἰσῆλθεν εὐθὺς εἰς τὸ προκείμενον.

— Ἐσκέφθητε κύριε τῷ λέγει.

Ὁ γέρων ἐξεπλάγη.

— Καὶ σὺ λοιπόν, εἶπεν, ἐτήρησας καμμίαν ἐλπίδα ὕστερον ἀπ' ὅλα ὅσα σοὶ εἶπον;

— Λοιπὸν ἡ ἀποποίησίς σας εἶναι ὁριστική;

— Εἶναι ἀμετάκλητος, νέε μου. Ἐξακολουθεῖ νὰ τὰ βάζῃς μὲ τὰς μικρὰς ποιμενίδας τῶν γαιῶν ἢ νὰ πειράζῃς τὰς κόρας τῶν ἐπισταῶν κατὰ τὴν συνήθειάν σου. Ὅσον διὰ τὴν Μαρίαν, αὐτὴ ἵσταται διὰ σὲ πολὺ ὑψηλά. Θὰ κουρασθῇς νὰ τὴν περιμένῃς!

Ὁ Δ. . . . ἐδῆξε τὰ χείλη του μέχρις αἵματος.

Ἐσταμάτησε καὶ προσηλῶν τὸ βλέμμα του εὐθέως εἰς τὸ τοῦ γέροντος:

— Συμβουλευθῆτε λοιπὸν τὴν Μαρίαν, εἶπε διὰ φωνῆς δηκτικῆς, καὶ ἐρωτήσατέ την ἂν πρέπῃ νὰ γείνῃ σύζυγός μου.

Καὶ χαιρετήσας, ἐξηφανίσθη, ἀφίνων τὸν γέροντα ἐμβρόντητον, συγκλονούμενον ὑπὸ φρικιάσεων καὶ τραυλίζοντα:

— Ἄ! τὸν ἄθλιον! τὸν ἄθλιον!

Ἔλαβεν ἀποτόμως τὴν πρὸς τὴν οἰκίαν του ἄγουσαν.

Δεκάκις καθ' ὁδὸν ἐσταμάτησε μηχανικῶς σκεπτόμενος, καὶ τὴν αὐτὴν πάντοτε ψιθυρίζων φράσιν ἐν παραφορᾷ.

— Τὸν ἄθλιον! τὸν ἄθλιον! ἐτόλμησεν!

Εἶτα ἄλλαι σκέψεις τῷ ἐπῆλθον. Ἐσκέφθη ὅτι οὐχὶ ἀληθῶς ὁ νέος ἠθέλησε νὰ τῷ ἐπιρρίψῃ τοιαύτην ἀποτρόπαιον βάσανον.

Εἶχε πεποίθησιν εἰς τὴν κόρην του.

Ἀπέμεινε σεμνὴ καὶ ἀμίαντος. Ἡ Μαρία νὰ καταπέσῃ; Καλὰ λοιπόν. Σέβεται ἕως ἐκεῖ καὶ ὑπολήπτεται ἑαυτήν.

Ἔφθασεν εἰς τὸν οἶκόν του, καὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον ὅπερ συνήντησεν ἦτο ἡ κόρη του, ἥτις περιεφέρετο ἐν τῷ κήπῳ.

Ὡς ὁ πατήρ της ἔλειπεν ἀπὸ πρωΐας, προσέδραμεν εἰς δεξίωσίν του.

Δὲν τολμᾷ νὰ τὴν περιπτυχθῇ.

..... καὶ εἶδε φρικτὸν ὄνειρον

Φοβεῖται.

Μήπως τὸ φίλημά του θὰ συνήντα ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς κόρης του τὰ ἴχνη τοῦ φιλήματος τοῦ Δ. . .

Ἡ σκέψις αὕτη τῷ ἐμποιεῖ φρίκην.

Καὶ πρὸ τῆς κόρης κατελήφθη ὑπὸ φόβου.

Δὲν τολμᾷ νὰ τὴν ἐρωτήσῃ.

Ἂν τὴν ἐρωτήσῃ, καὶ ἂν ἦνε ἀγνή, ὁποία θανάσιμος βεβήλωσις εἰς τὴν παρθενικὴν αὐτὴν καρδίαν!

Ἂν τὴν ἐρωτήσῃ καὶ ἦνε ἔνοχος, θὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν ν' ἀνθέξῃ εἰς τοιαύτην ὁμολογίαν! . . . . . Δὲν θὰ τὴν φονεύσῃ, ἵνα φονευθῇ κατόπιν καὶ αὐτός;

Τὴν ἀτενίζει.

Ζητεῖ ν' ἀναγνώσῃ ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ της. Ἐπόθει νὰ ἠδύνατο νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν ἔκφρασιν τῶν βλεμμάτων της.

Τὴν εὑρίσκει ὠχράν. Οἱ ὀφθαλμοί της εἶναι ἐρυθροί. Τὸ βλέμμα της τεταραγμένον καὶ ἀσθενές, ταπεινοῦται πρὸ τῶν βλεμμάτων τοῦ πατρός της. Τὸ βλέμμα τοῦτο ἐνέχει αἰσχύνην! . . . Πρὸ πάντων ἔχει ἄπειρον λύπην.

Ἀλλὰ μὴ ἡ αἰσχύνη προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ἀγαπᾷ ἄνθρωπον, ὃν ὁ πατήρ της εὑρίσκει ἀνάξιον; Τὴν λύπην ὁ ἔρως δὲν τῇ τὴν προξενεῖ; Ὁ μάταιος, ὁ ἄνευ ἐλπίδος ἔρως της!

Ὁ γέρων πατὴρ αὐτὰ σκέπτεται καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὰ ἴδια, βασανιζόμενος ὑπὸ τῆς σκληροτέρας ἀγωνίας, ἥτις δύναται νὰ κυριεύσῃ τὴν καρδίαν του.

Καὶ μὲ τὴν πυρέσσουσαν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν ἀνέκραξεν·

— Τὸν ἄθλιον! ἂν τὴν ἐσυκοφάντησε θὰ τὸν φονεύσω . . . ἢ θὰ μὲ φονεύσῃ!

Δὲν ἐτόλμα νὰ προσθέσῃ τι, ἀλλ' ἐσκέπτετο:

— Τὸν ἄθλιον! ἂν ἐν τούτοις εἶπε τὴν ἀλήθειαν;

Ἡ Μαρία ἔλαβε τὴν ἐπαύριον ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ ἐραστοῦ της.

Ἡ ἐπιστολὴ ἔλεγεν:

«Ἀπὸ σὲ τώρα ἐξαρτᾶται τὸ νὰ ἐπιτύχῃς τὴν συναίνεσιν τοῦ πατρός σου. Τὸν συνήντησα ἐκ νέου. Τῷ ἐζήτησα ἐκ νέου τὴν χεῖρά σου. Καὶ πάλιν μοὶ ἀπεποιήθη. Εἰς σὲ πλέον μόνην ἐλπίζω Μαρία . . . .»

— Ναί, ἐσκέπτετο ἡ νέα, πρέπει νὰ ὁμιλήσω, εἶναι ἀνάγκη.

Ἀλλὰ τίς θὰ ἐδίδεν εἰς τὴν δυστυχῆ νέαν τόσον θάρρος;

Ἐπανειλημμένως ἐπειράθη.

Τὴν νύκτα ἦτο πυρέσσουσα καὶ εἶδε φρικτὸν ὄνειρον, «ὅτι ὁ ἐραστής της ἐκρεμάσθη κατόπιν καταδιώξεως τοῦ πατρός της καὶ ὅτι αὐτὴ σπεύσασα ἐπὶ τοῦ τόπου ἀργὰ ἔπεσε λιπόθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἐξηγριωμένου πατρός της . . . καὶ ἐπροτίμησε νὰ θυσιάσῃ ἑαυτήν! . . . .»

Ν.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΤΩΝ ΑΓΡΩΝ

Τίς δὲν γνωρίζει τὸ συμπαθὲς τοῦτο ἄνθος; Εἶναι τὸ ἀγαπητὸν τῆς νεότητος καὶ πάσης εὐαισθήτου καρδίας ἀξιολάτρευτον φυτόν, ὅπερ πᾶσα ἰδίως νεᾶνις ἐν ὥρᾳ θέρους συλλέγει ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ὁμοφυῶν του τῆς ἐποχῆς, οἷον μηκώνων (παπαρούνων) στάχυων, κυανανθέμων καὶ πρασινάδος ἀποτελεῖ δέσμην, ἣν μετακομίζει οἴκοι καὶ θέτει ἐπὶ τῆς τραπέζης της ἢ προσφέρει εἰς φίλην της ἢ εἰς τὴν μικρὰν ἀδελφήν της.

Ἡ μαργαρίτα ἀνήκει εἰς τὴν μεγάλην οἰκογένειαν τῶν *συνθέτων*, καὶ ἡ περὶ ἧς ἤδη ὁμιλοῦμεν περιλαμβάνει σημαντικὸν ἀριθμὸν εἰδῶν καὶ ποικιλιῶν. Καὶ ἄλλαι μὲν εἰσὶν αὐτόχθονες ὡς ἡ προκειμένη, ἄλλαι δὲ ἐξωτικαὶ ὡς τὸ περίφημον χρυσάνθεμον τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Ἰαπωνίας καὶ τῆς Σινικῆς, διὰ μέσου τῆς καλλιεργείας τοῦ ὁποίου οἱ φυτολόγοι παράγουσι περιέργους καὶ ἐξαιρέτους φυλάς.

Ἡ μαργαρίτα, ἧς τὴν εἰκόνα παραθέτομεν, εἶναι ἡ αὐτόχθων, ἧς οἱ ἀγροί μας τὸ θέρος πλεονεκτοῦσι. Δύναταί τις δὲ νὰ τὴν καλλιεργήσῃ καὶ ἐν δωματίῳ ἐντὸς κιβωτίου ἢ ἀγγείου, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ χῶμα νωπὸν καὶ ἄφθονον, ὑγρὸν καὶ ἐκτεθειμένον εἰς τὸν ἥλιον. Καλλιεργουμένη οὕτως ἡ μαργαρίτα δὲν ἀνθίζει κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος, ἀλλ' εἰς τὸ δεύτερον. Ὡς ἐκ τούτου καλὸν εἶναι νὰ μεταφυτεύωμεν τὰς ἤδη ἑτοίμους πρὸς ἄνθισιν.

Πολλὰ ἄλλα εἴδη δύνανται ὁμοίως νὰ καλλιεργηθῶσιν ἐν τῷ οἴκῳ· Τὸ χρυσάνθεμον, ὡς ἐν παραδείγματι, ὅπερ φέρει πολυάριθμα λευκὰ καὶ κίτρινα εὔοσμα ἄνθη, ἅτινα ὅμως ἀνθίζουν βραδέως, ἢ τὸ πλατύφυλλον καὶ ποικίλων καὶ ζωηρῶν χρωμάτων χρυσάνθεμον, ἢ τέλος τὸ ἄνθος τοῦ ζωηροῦ καὶ στερεοῦ χαμαιμήλου, ὅπερ ἀφθόνως ἀνθεῖ καὶ οὔτινος τὸ ἄρωμα δὲν ἀρέσει πολύ.

Ὦ μαργαρίτα! ὁποῖα ἐπεισόδια καὶ μαντεῖαι δὲν γίνονται ἐπ' ὀνόματί σου; «Μ' ἀγαπᾷ, δὲν μ' ἀγαπᾷ». Ποσάκις τρυφερὰ χείλη δὲν σὲ ἠσπάσθησαν ὁπόταν ἐμάντευσας καλὸν καὶ ποσάκις δὲν σὲ ἐπέπεμψαν ὁπόταν ἐμάντευσας τοὐναντίον; Ἄχ, σ' ἀγαπῶ, διότι ἠγάπησας τὴν νεότητα καὶ διότι φθίνεις μὲ τὸ γῆρας! Ἀγάπα με νὰ σ' ἀγαπῶ! καὶ θέλε με νὰ σὲ θέλω!

Ἀνθή.

Ο ΣΟΛΩΜΟΣ

(Ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι του).

Ὁ Σολωμός, τὸ πειὸ γλυκὸ τῆς Ἐλευθεριᾶς ἀηδόνι,
Μὲ στίχους ποὺ ραι ζωνταροὶ κι' ἀπ' τὴν καρδιὰ βγαλμένοι,
Καὶ μὲ λουλούδι' ἀμάραντα τῆς δόξης στεφανώνει
Ἐκείνους ποὺ πεθαίνουνε μὲ δόξα, τιμημένοι!

Τὰ καρυοφύλλι, τὸ σπαθί, τὰ βόλια, τὸ κανόνι
Ἐνθουσιάζουνε τὸν ποιητὴ κ' ἡ νίκη τὸν γλυκαίνει,
Θωρεῖ τὸν ναύτη 'ς τὸ πανί, τὸν ναύτη 'ς τὸ τιμόνι,
Τὸν καύτη νὰ θαυματουργῇ κι' αὐτὸν τὸν ἀναστα ίνει!

Ἀ! ἀναστήθηκ' ἡ γλυκειὰ πατρίδα μας κ' ἐκεῖνοι
Ὁποῦ τὴν ἀναστήσανε μὲ λιονταριοῦ καρδιά!
Τὸ χέρι του ὁ ποιητὴς 'ς τοὺς πολεμάρχους δίνει,
Κ' οἱ πολεμάρχοι ψάλλουνε: Ζήτω ἡ Ἐλευθερειά!

Σύρος **Γ. Α. Πολίτης.**

ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟΣ ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Μετὰ δύο ἡμέρας ὁ Ἐρνέστος ἔλαβε τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν.

Ἀγαπητέ μοι Φίλε

Περίεργον πρᾶγμα! πολλάκις ἐρωτῶ ἐμαυτόν, ἐὰν ἡ κόρη αὕτη δὲν προέρχεται ἐπὶ τούτῳ ὁσάκις μεταβαίνω εἰς τοῦ πατρός της. Εἴτε ἐκ συμπτώσεως, εἴτε ἐκ καθαρᾶς θελήσεώς της πάντοτε εὑρίσκει ἀφορμὴν καὶ προσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ πατρός της, ὁσάκις μεταβαίνω.

Τί γόητρον καὶ τί χάριτας ὅπου ἔχει! Ὤ, ἐὰν τὴν στεφανωθῇς, ἀγαπητέ μου, δὲν θὰ εἶσαι μετανοημένος.

Ἤδη εἴμεθα στενοὶ φίλοι πάντες, ὁσάκις δὲ τῇ λέγω καλὴ ἡμέρα, μειδιᾷ ἐπιχαρίτως, περιμένω δὲ ἀνυπομόνως τὴν εὐνοϊκὴν στιγμὴν διὰ νὰ τῇ εἴπω δύο τρυφερᾶς λέξεις ἐκ μέρους σου. Προετοίμασα δὲ ἤδη τὴν φράσιν καὶ ἔχει ὡς ἑξῆς·

— Δεσποινίς, εἷς φίλος μου ἐμμανῶς σᾶς ἀγαπᾶ.

Ἢ καλείτερον

— Εἷς νέος ὑποφέρει δι' ὑμᾶς καὶ περιμένει μίαν μόνην λέξιν σας, διὰ νὰ τὸν καταστήσητε εὐτυχῆ.

— Τί λέγεις δὲν εἶναι καλείτερον;

Φρονῶ, ὅτι ναί, καὶ δὲν βλέπω τὴν ὥραν νὰ λάβω τὴν ἀπάντησιν, ἣν θὰ σοι μεταδώσω αὐθωρεί. Ἐὰν ὅμως ἀποτύχω νομίζω, ὅτι δὲν θὰ εἶναι σφάλμα μου.

ὁ σὸς
Ἰάκωβος

Μεθ' ἑτέρας δὲ δύο ἡμέρας ὁ Ἰάκωβος ἀπέστειλε τὴν ἑξῆς ἐπιστολήν.

Ἀγαπητέ μοι Ἐρνέστε

Τετέλεσται! Ἤμην μόνος ἐν τῇ αἰθούσῃ καὶ ἐπερίμενον τὸν πατέρα της, ὁπότε προσῆλθεν ἡ θυγάτηρ του καὶ μὲ ἐχαιρέτησε μειδιῶσα κατὰ τὸ σύνηθες, ὅτε ἐγὼ ἀποφασιστικῶς πλέον ἠγέρθην, καὶ τῇ εἶπον τὴν δευτέραν φράσιν ἀκριβῶς ὡς σοῦ περιέγραψα αὐτὴν προχθές, καὶ μου ἀπήντησε ἀμέσως: Ὦ κύριε δὲν ἀμφέβαλλον εἰς τοῦτο ἀπὸ τὰς συχνάς σας ἐπισκέψεις, ἀλλὰ σᾶς παρακαλῶ εἰπέτέ το καὶ εἰς τὸν πατέρα μου· ὅτι ἀποφασίσει θὰ τὸ πρόξω. Καὶ ἀπῆλθεν ὅλως μειδιῶσα, ἐγὼ δὲ συγκεκινημένος ἐσκεπτόμην νὰ τὸ εἴπω καὶ εἰς τὸν πατέρα της καὶ σοι μεταδώσω τηλεγραφικῶς τὴν ἀπάντησιν, ἀλλὰ κατὰ παράδοξον συγκυρίαν προσῆλθε εἷς φίλος του καὶ ἠναγκάσθην ν' ἀναβάλω διὰ τὴν ἐπιοῦσαν.

Ὥστε εἰς αὔριον, ἀγαπητέ μου, συνέχεια τῆς ρωμαντικωτάτης ὑποθέσεώς σου. Ἐν τούτοις μένε ἥσυχος καὶ ἐλπίζω νὰ σὲ εὐχαριστήσω.

ὁ σὸς
Ἰάκωβος

Γ'.

Ὁ Ἐρνέστος μετὰ μεγάλης ἀνυπομονησίας ἀνέμενε τὴν ἐπιοῦσαν ἐπιστολὴν τοῦ φίλου του, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἔλαβε τοιαύτην οὔτε τὴν ἐπιοῦσαν, οὔτε τὴν μεθεπομένην, ἀδημονῶν δὲ μεγάλως ἐτηλεγράφησε πρὸς τὸν Ἰάκωβον, ἀλλὰ καὶ πάλιν οὐδεμίαν, ἀπάντησιν ἔλαβεν.

— Τί συμβαίνει ἄραγε; διηρώτα συνήθως ἑαυτόν, τὶ ἀπροσδόκητον νὰ ἐπῆλθε ἀφοῦ τὰ πράγματα ἐβάδιζον τόσον καλῶς. Φοβεραὶ σκέψεις κατεῖχον τὸν νοῦν του ἐπὶ τῇ ἀνελπίστῳ σιωπῇ τοῦ φίλου του, δὲν ἤξευρε τὶ νὰ ὑποθέσῃ, καὶ ἀμφέβαλλε τὶ νὰ πράξῃ.

Τέλος μετὰ παρέλευσιν ὀκτὼ ἡμερῶν, μὴ λαμβάνων οὐδε μίαν εἴδησιν ἐκ τοῦ φίλου του, καὶ διατελῶν ἐν μεγίστῃ ἀνυπομονησίᾳ καὶ συγχύσει, ἀπεφάσισε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἀθήνας.

Τὴν δ' ἐπιοῦσαν περὶ τὴν 5ην ὥραν τῆς ἑσπέρας, ἐπανακάμψας εἰς τὴν πρωτεύουσαν, μετέβη αὐθωρεὶ εἰς ἀναζήτησιν τοῦ φίλου του.

— Πῶς σύ; τῷ λέγει ὁ Ἰάκωβος καταπόρφυρος ἐξ αἰσχύνης, πότε ἦλθες;

— Ναὶ ἐγὼ εἶμαι, τῷ ἀπαντᾷ ὁ Ἐρνέστος, διότι σὲ ἐνόμισα πεθαμένον. Πῶς κατόπην τόσων ὑποσχέσεών σου καὶ ἐπανειλημμένων ἐπιστολῶν μου ἔπαυσας νά μοι γράφῃς;

Ὁ δὲ Ἰάκωβος, οὕτινος ὡς βόμβα τοῦ ἐφάνη ἡ παρουσία τοῦ φίλου του, τῷ ἀπήντησε ὅλως συγκεχυμένως·

— Ἄχ φίλε μου, τῷ λέγει, εἶμαι εἷς ἄθλιος ἄνθρωπος, καὶ ἂν ἔπαυσα νά σοι γράφω τοῦτο προέρχεται ἐκ μεγάλης αἰσχύνης ἐκ μέρους μου.

— Θεέ μου τὶ συμβαίνει; φοβοῦμαι νὰ τὸ πιστεύσω. Λέγε, λέγε ταχέως, τῷ εἶπεν ὁ Ἐρνέστος, καὶ συνάμα ἐβάδισε πρὸς αὐτὸν ὅπως τὸν ἀναγκάσῃ νὰ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν.

— Ἄχ φίλε μου, ἤμην εἰλικρινής, σοὶ τὸ ὁρκίζομαι καὶ μόνον διὰ τὸ καλόν σου εἰργαζόμην, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην νὰ προΐδω...

— Τί; τί τί;.. Ὡμίλει ταχέως, τῷ λέγει μετ' ἀνυπομονησίας ὁ Ἐρνέστος.

—Ναί, φίλε μου, ἀφοῦ τὸ εἶπον εἰς τὸν πατέρα της, οὗτος μοὶ ἀπήντησε ἀμέσως... Ἡ κόρη μου σὲ ἀγαπᾷ, σοι τὴν δίδω εὐχαρίστως...

— Δυστυχῆ! Ἐνόμισεν λοιπὸν αὕτη ὅτι ἐπρόκειτο περὶ σοῦ;

— Ναί, φίλε μου, καὶ πῶς νὰ τὴν ἐξαγάγω ἐκ τῆς πλάνης;... Ὁμολογῶ ὅτι δὲν εἶχον τὸ θάρρος καὶ ἐσύρθην ὑπὸ τῆς περιστάσεως ὡς ἄτιμος·

— Ναὶ τὸ βλέπω, ὑπέλαβεν μετὰ λύπης ὁ Ἐρνέστος, καὶ ὡς φαίνεται, ἀφ' ἧς στιγμῆς τὴν εἶδες ἤρχισες καὶ σὺ νὰ τὴν ἀγαπᾷς·

— Ὡς τρελλός, ὑπέλαβεν ὁ Ἰάκωβος ἐκτὸς ἑαυτοῦ.

— Θεέ μου πόσον εἶμαι δυστυχής, εἶπε τότε ὁ Ἐρνέστος, καὶ ἤρξατο νὰ κλαίῃ ὡς παιδίον.

Ὁ Ἰάκωβος λίαν συγκεκινημένος καὶ αὐτὸς, ἐρρίφθη τότε εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τῷ ἐζήτει συντετριμμένως συγγνώμην.

Δ'.

Μετά τινας στιγμὰς οἱ δύο φίλοι συνῆλθον.

— Λοιπὸν μὲ συγχωρεῖς; ἠρώτησε ὁ Ἰάκωβος τὸν Ἐρνέστον.

—Πῶς νὰ μὴ σὲ συγχωρήσω, τῷ ἀπαντᾷ ὁ Ἐρνέστος, ἐνώπιον τοσαύτης ὡραιότητος, εἶναι ἄξία νὰ τρελλάνῃ πάντα νέον... τὸ μειδίαμά της, ἡ ξανθὴ κόμη της...

Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης λέξεως ὁ Ἰάκωβος διακόπτει τὸν Ἐρνέστον μετ' ἐκπλήξεως.

—Πῶς; ἐρωτᾷ, ἡ ξανθοπλόκαμος κόμη της ἀφοῦ εἶναι μελαγχροινή.

— Οἱ κυανοῖ ὀφθαλμοί της...

— Ὄχι, μαῦροι.

— Ἂς εἶναι, ἐπιλέγει ὁ Ἐρνέστος, ἀλλέως τὴν ἀντιλαμβάνεσαι σὺ καὶ ἀλλέως ἐγώ. Ἡ Ἰουλία εἶναι ἀξιέραστος·

— Ἰουλία; Ὄχι ἀδελφέ, Μαριάνθη.

— Μαριάνθη; ἀφοῦ ἤκουσα τὸν πατέρα της τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὅπου τοὺς ἠκολούθουν νὰ τὴν καλεῖ Ἰουλίαν.

— Μαριάνθη σοὶ λέγω, ἀνέκραξε τότε ὁ Ἰάκωβος μετὰ φωνῆς ἠχηρᾶς, ὅπως πείσῃ τὸν φίλον του.

— Ἀλλὰ τότε εἴμεθα καλά, ὑπέλαβεν ὁ Ἐρνέστος, ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ καλῆς ἰδέας. Δὲν ἀγαπῶμεν καὶ οἱ δύο τὴν αὐτὴν γυναῖκα τότε! Ἡ Μαριάνθη δὲν εἶναι ἡ νέα, τὴν ὁποίαν συνώδευε τότε ὁ πατήρ της, ἀλλὰ ἡ Ἰουλία· ἄρα ἢ δύο θυγατέρας ἔχει ὁ κ. Δ... ἢ ἡ μία εἶναι ἀνεψιά του.

— Καλὰ λέγεις, Ἐρνέστε, ἐσώθημεν τότε τοιοῦτόν τι συμβαίνει, ὑπέλαβεν ὅλως περιχαρὴς ὁ Ἰάκωβος, καὶ ἤδη ὁ γάμος μου μετὰ τῆς Μαριάνθης ἐξασφαλίζει καὶ τὸν ἰδικόν σου μετὰ τῆς Ἰουλίας. Σοὶ ὑπόσχομαι τὴν ἐπιτυχίαν του.

— Εἶσαι λαμπρὸς φίλε μου, λέγει τότε ὁ Ἐρνέστος, καὶ ἐναπόκειται εἰς σὲ νὰ τὸν φέρῃς εἰς αἴσιον πέρας.

— Σοὶ τὸ ὑπόσχομαι, ἀπήντησεν ὁ Ἰάκωβος.

Τὴν ἐπαύριον οὕτος ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως καὶ μετὰ μίαν ἑβδομάδα οἱ δύο φίλοι συνεχαίροντο ἀλλήλοις ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ ἐκβάσει τῆς εὐτυχεστέρας περιστάσεως τοῦ βίου των.

Ἡ Ἰουλία καὶ ἡ Μαριάνθη ἔτυχον δύο καλῶν φίλων συζύγων, χάρις εἰς τὴν ἔκτακτον περίστασιν τυχαίας συμπτώσεως ἐκτάκτου παρενοήσεως.

ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ

Εἶναί τι τὸ ἐξόχως τερπνόν, ἡδύ, εὐχάριστον, ἡ ἐπιστηθίου φίλου, ἀπόντος ἐπὶ πολύ, συνάντησις ἐν ἀπροσδοκήτῳ χρόνῳ καὶ τόπῳ. Τοῦτο ἠσθάνθην καὶ ἐγὼ ὅτε ἀνεγνώρισα ἔν τινι τῶν ὁδῶν τῆς συνοικίας Νεαπόλεως τὸν ἐπιστηθιόν μου φίλον Χ... μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν του, αἵτινες εἶχον γίνῃ πολὺ χαριτωμέναι δεσποινίδες. Μετὰ τὴν πρώτην συγκίνησιν καὶ τὸν ἀσπασμόν, ὃν ἀντηλλάξαμεν, ἐβιαζόμην νὰ τῷ ὁμιλήσω ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ποίας περιστάσεις εὑρίσκοντο ἐνταῦθα· ἀλλ' εἴχομεν φθάσῃ πλέον εἰς τὴν οἰκίαν των, καὶ ἀναβάντες ταχεῖς ἐπὶ τῆς τρίτης καὶ τελευταίας ὀροφῆς ἐν ᾗ ἑκατῴκουν, μὲ τὰ καπέλλα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἠρχίσαμεν τὴν ὁμιλίαν ἐπὶ τῆς σημερινῆς καταστάσεώς των· τότε ἔμαθον, ὅτι μετὰ παντοίας δυστυχίας καὶ ταλαιπωρίας, ἃς ὑπέφερον, ὡς ἐκ τῆς πτωχείας, ἥτις ἐμάστιζεν αὐτούς, τοῦ φίλου μου ἄνευ ἐργασίας ὄντος, καὶ τῶν πρὸς μεγίστων ἐπίτασιν τῆς κακοδαιμονίας των ἐνσκηψασῶν ἀσθενειῶν ἐπ' αὐτῶν, ἠδυνήθησαν τέλος νὰ ὦσιν εἰς εὐχάριστον θέσιν τοῦ φίλου μου εὑρόντος ἐνταῦθα θέσιν λίαν προσοδοφόρον καὶ ἐν ταὐτῷ ἀξιοπρεπῆ. Εἶχον ἐγκατασταθῇ πρὸ δύο μόλις μηνῶν ἐν Ἀθήναις ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς, ὁπότε νέος τις ἐκ καλῆς οἰκογενείας καὶ μὲ ἀρκετὴν περιουσίαν ἐζήτησε τὴν χεῖρα τῆς μεγαλειτέρας τῶν ἀδελφῶν του, φαντάζεσθε μοὶ ἔλεγε ὁ φίλος μου, καθήμενος πολὺ πλησίον μου τὴν χαράν μας, εἴμεθα εὐτυχεῖς, αὐτὸ περιλαμβάνει πᾶν ὅ,τι θέλω νὰ σοὶ εἴπω. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠκούσαμεν βηματισμοὺς ἐπὶ τῆς κλίμακος, ἦτο ὁ μνηστὴρ τῆς ἀδελφῆς τοῦ φίλου μου, νέος καθὼς πρέπει, μορφωμένος καὶ χαριέστατος. Μετὰ μικρὰν σιγὴν εἴπομεν διαφόρους ἀστειότητας καὶ κατελήξαμεν εἰς μικρὰ τραγουδάκια, συνοδευόμενα καὶ ὑπὸ τῆς κιθάρας τῆς μεμνηστευμένης. Ἐνύκτωσεν ὅτε, ἀποχαιρετήσας τὸν φίλον μου, τὰς ἀδελφάς του καὶ τὸν νεαρὸν μνηστῆρα, κατέβαινον τὴν κλίμακα ἀκούων διαρκῶς τὸν φίλον μου καὶ τὰς ἠχηρὰς φωνὰς τῶν ἀδελφῶν του νὰ ἐπαναλαμβάνουν—μὴ λησμονήσῃς νὰ ἔλθῃς αὔριον θὰ σὲ περιμένωμεν ἐξάπκτος. — Ἐξελθὼν δὲ τῆς θύρας τῆς οἰκίας των ἐμακάρισα τὴν ζωήν τους καὶ νυχήθην, ἵνα μὴ νέφος τι διαταράξῃ τὴν εὐδαιμονίαν αὐτῶν.

Ἔμελλον νὰ κάμψω τὴν ὁδὸν ἐφ' ἧς ἔκειτο ἡ οἰκία τοῦ φίλου μου, μὲ τὴν γλυκείαν ἐκείνην συναίσθησιν, τὴν ἐκ τῆς ἀφηγηθείσης σκηνῆς προελθοῦσαν, ὅτε φωνή τις ὀξεῖα καὶ διαπεραστικὴ ἔπληξε τὰ ὦτά μου: Κωστῆ! Κωστῆ, δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐννοήσω πόθεν ἐξήρχετο καὶ ἡτοιμαζόμην νὰ ἐξακολουθήσω τὸν δρόμον μου, ὅτε ἐπανελήφθη ἡ αὐτὴ φωνὴ λαβοῦσα τόνον θρηνώδη, ἐγύρισα καὶ ἠννόησα, ὅτι προήρχετο ἐκ τοῦ εἰς τὴν γῆν τελείως χωμένου πατώματος τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ ἐκατῴκει ὁ φίλος μου, καὶ ὑπὸ μελανοῦς τινος σκιᾶς, τῆς ὁποίας δὲν διέκρινον τίποτε ἄλλο, εἰμὶ δύο μεγάλους καὶ ἀγρίως λάμποντας ὀφθαλμούς, σχεδὸν ὀπισθοδρόμησα πρὸ τῆς τοιαύτης θέας, μὲ κατέλαβεν ἀκούσιος τρόμος, ἀλλὰ ἀνακτήσας τὸ θάῤῥος μου καὶ ὑπὸ τῆς περιεργείας κινούμενος εἰσῆλθον εἰς τὴν κρύπτην ἐκείνην, φωτιζομένην ὑπὸ μιᾶς λυχνίας καὶ τῆς ἀμυδροτάτης λαμπηδόνος τοῦ κανδηλίου, ἀνηρτημένου πρὸ μιᾶς εἰκόνος, περιέχουσαν μίαν κλίνην, μίαν καρέκλαν καὶ ἓν τραπέζιον, ἐφ' οὗ εὑρίσκοντο ἐν τάξει βιβλία τινὰ καὶ ἔνθα ἄκρα καθαριότης ἐπεκράτει· πρὶν δὲ δυνηθῶ νὰ ἐνθυμηθῶ ποία εἶνε ἡ κυρία ἡ εὑρισκομένη ἐντὸς τῆς κρύπτης ἐκείνης, ἡ μελανείμων καὶ γονατισμένη κάτωθι τῆς κλίνης μὲ τὰ μαλλιὰ ἀτημέλητα καὶ κλαίουσα μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω· αὕτη γοερῶς στενάζουσα καὶ σπογγίζουσα τὰ δάκρυα μοὶ ἀπέτεινε τὸν λόγον, δὲν μὲ ἐγνώρισες ἔ; ἐροβήθης μόλις μὲ εἶδες; ἤθελες νὰ φύγῃς, δὲν θυμᾶσαι τὴν Γκόλφω; Πραγματικῶς ἦτον ἡ Γκόλφω φασματοποιημένη. Ἡτοιμαζόμην νὰ τὴν ἐρωτήτω πῶς εἶνε εἰς τοιαύτην κατάστασιν, μόνη της κλπ. ὅτε οἰονεὶ μονολογοῦσα ἤρχισε, γιατί νὰ ζῶ; γιατί ὁ Θεὸς ποῦ εἶνε τόσον εὔσπλαχνος νὰ μὲ ἀφήσῃ ἐδῶ ἐμένα μόνη νὰ κλαίω ὅλη μέρα; γιατί ὁ χάρος σὲ μένα κάνει ἐξαίρεσι; ἔπειτα ἀπαντῶσα μόνη της εἰς τὸν ἑαυτόν της — ἄ! θέλει νὰ μὲ τιμωρήσῃ, νὰ μὲ δοκιμάσῃ, θὰ ὑποφέρω Θεέ μου, καὶ ἐφίλει σπασμωδικῶς σταυρόν τινα, ὃν ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς της. Στρέφουσα δὲ νῦν τὰ βλέμματά της πρὸς ἐμὲ ἔλεγε, θυμᾶσαι Κωστῆ μου τὶ ὡραία ἐπερνούσαμε εἰς τὴν Τρίπολιν ὁ ἀδελφός μου ὁ Γιάγκος, ἡ ἀδελφή μου ἡ Ἑλένη καὶ ἐγώ, ἐζούσαμε τόσο καλά, τόσο ζηλευτά, δὲν ἤθελα νὰ παντρευτῶ, γιατὶ ποῦ θὰ τὴν εὕρισκα τὴν καλλίτερη εὐτυχία; Ὁ Γιάγκος ποῦ ἦτον ὑπογραμματέας εἰς τὸ Δικαστήριο ἤρχετο καθημέρα φορτωμένος τὰ χέρια, θὰ παντρεύαμε τὴν Ἑλένη μας, τὶ ὡραία ποῦ θὰ περνούσαμε. Μὰ ποῦνε τώρα ὁ Γιάγκος μας, ποῦνε ἡ Ἑλένη μας; καὶ τὰ δάκρυα κρουνηδὸν ἤδη ἔπιπτον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της, ὅτε σφογγίζουσα αὐτά· ἔ! τὶ νὰ κάνουμε; ἤρθαμε ἐδῶ Κωστῆ μου γιὰ καλλίτερα, γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ Γιάγκου μας, καὶ ποῖος ἤξευρε, ὅτι ἀντὶ γιὰ γιατρὰ θὰ τὸν ἔστελνε ἡ καταραμμένη Ἀθήνα στὸν τάφο μαζῆ μὲ τὴν ἀδελφούλα μας τὴν Ἑλένη τὴν ἴδια μέρα, τί νὰ γίνω τώρα; τί νὰ κάνω μόνη; ποῦ δὲν ἔχω κανένα στὸν κόσμο τοῦτο, γιατί νὰ μὴ μᾶς πάρῃ ὁ Θεὸς μαζῆ καὶ τὰ τρία ἀδέρφια, ἀφοῦ μαζῆ ἐζούσαμε πάντοτε; Τῶν λυγμῶν της ἤδη διακοπτόντων τὴν φωνήν της καὶ τῶν δακρύων της ῥεόντων ἀκαταπαύστως τὰ χείλη της ἐτραύλιζον Γιάγκο μου, Ἑλένη μου... Δὲν ἠδυνήθην νὰ μένω πλέον, ἠγέρθην μὲ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἐπιασα τὸ χέρι της τὸ ὡς μάρμαρον ψυχρὸν καὶ μόλις δυνηθεὶς νὰ εἴπω ὅτι θὰ τὴν ἐπανίδω· ἔφυγον ταχέως. Εἰς τὸν δρόμον φέρων εἰς τὸν νοῦν μου καὶ τὴν ἀφηγηθεῖσαν ἄνω σκηνήν, τὴν ἐκτυλιχθεῖσαν εἰς τὸ ἄνω πάτωμα τῆς αὐτῆς οἰκίας, ἐσκέφθην νὰ ζῇ ἢ νὰ μὴ ζῇ κανείς.

Κωστῆς

ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ ΩΡΑΙΟΤΗΣ ΠΑΡΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΙ

Πᾶσαι αἱ γυναῖκες γενικῶς ἔχουσι πνεῦμα. Σπανίως θὰ ἀφεθῇ μία ἐντελῶς ἐστερημένη τοιούτου. Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐπειδὴ ἐν τῇ φύσει τῆς γυναικός, ἀδύνατον νὰ ζήσῃ αὕτη ἄνευ ἀπολαύσεως πράγματος ἐλλείποντος αὐτῇ, τὰ πάντα θὰ συντελέσωσιν εἰς ἀπόκτησιν τοιούτου. Ἂν ἐξκιρέσητε τὰς ἀνοήτους καὶ εἰς αὐτὰς θὰ εὕρῆτε πνεῦμα.

⁂

Ὡραία γυνὴ οὐδέποτε ἀπαρέσκει τῷ ἀνδρί, συνεπῶς αὕτη θὰ ἔχῃ καὶ τὸ καλήτερον ζητούμενον παρὰ γυναικὶ πνεῦμα.

Καὶ ἂν τύχῃ νὰ ἦναι ἡ γυνὴ ἐκ τῶν ἀνοήτων καὶ νὰ εἴπῃ ἀνοησίαν μεγαλειτέραν μιᾶς οἰκίας, ἀρκεῖ αὕτη νὰ ἐξέλθῃ ὡραίου στόματος, ροδίνων χειλέων καὶ ἀλαβαστρίνων ὀδόντων διὰ νὰ νομισθῇ ἀπαύγασμα εὐφυΐας ἀπὸ τοῦ ἀνδρικοῦ ἐγκεφάλου!

⁂

Γυνὴ ὡραιοτάτη, δύναται νὰ μὴ φέρῃ οὐδένα τύπον ὡραιότητος, ἐνῷ ἀνὴρ ἄσχημος θὰ ἦναι ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν τοιοῦτος.

⁂

Γυνὴ ἐξαισίας καλλονῆς, τύπος ὡραιότητος καὶ εὐφυΐας δύναται ν' ἀγαπήσῃ ἀνδέστατον ἄνδρα, τέρας τῆς φύσεως. Διότι ἡ γυνὴ ἐρᾶται διὰ τῆς καρδίας, ἐνῷ ὁ ἀνὴρ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.

⁂

Γυνὴ διὰ νὰ ᾖ τέλειος δὲν ὀφείλει μόνον νὰ ἔχῃ ἐξωτερικὴν καλλονὴν καὶ φαινομενικὸν πνεῦμα πρέπει νὰ ᾖ ἐστολισμένη καὶ ἐσωτερικῶς. Οἷα ἡ μορφή, τοιάδε καὶ ἡ ψυχή.

⁂

Οἱ ἄνδρες συνήθως ἕως οὗ ἀνταγαπηθῶσι δίδουσι, δανείζουσιν, ὑποθέτουσι, φαντάζονται πάντα τὰ προτερήματα εἰς τὸ εἴδωλον τοῦ ἔρωτός των ὅπερ ἄλλοι ὅμοιόν των κατακρίνουν ὡς τίγριδα, διάβολον κτλ. Ὁποῖα ὀνόματα νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς πρώτους;

⁂

Πόσον ἀδικοῦσιν οἱ ἄνδρες τὰς γυναῖκας ὅταν ἐκεῖνοι δὲν ἔχουσιν τὸ δῶρον τοῦ ἀρέσκειν εἰς ταύτας;

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ἡ ταχύτης τοῦ Ἡλίου.

Ἐν τῷ Κοσμικῷ χώρῳ ὑπελογίσθη ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ ἀστρονόμου Μόγγ ἐν Δουβλίνῳ. Ὁ διάσημος ἀστρονόμος Στροῦβε εἶχεν ὑπολογίσῃ τὴν ταχύτητα ταύτην πρὸ 68 ἐτῶν εἰς 0,6 χιλιόμ. κατὰ δευτερόλεπτον. Ἡ ταχύτης αὕτη ἔκτακτος αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εὑρίσκεται σήμερον ὡς κατωτέρα τῆς πραγματικῆς. Ὁ Μόγγ συγκρίνας τὴν κίνησιν τοῦ Ἡλίου μετὰ τῆς θέσεως 3000 ἀπλανῶν, εὗρεν ὅτι ἡ κίνησις τοῦ

Ἡλίου δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ταχύτητα κατωτέραν τῶν 16—24 χιλιομέτρων κατὰ δευτερόλεπτον· εἰς τὸν φοβερὸν αὐτὸν δρόμον συμπαρασύρει ὁ Ἥλιος τὴν Γῆν καὶ πάντας τοὺς ἄλλους πλανήτας καὶ δορυφόρους καθὼς καὶ τοὺς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀναφαινομένους κομήτας. Πρὸς τὸ παρὸν μᾶς φέρει τὸ ταξείδιον τοῦτο διὰ τοῦ κοσμικοῦ χώρου πρὸς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ἡρακλέους, εἰς τὰς μελλούσας χιλιετηρίδας ἀγνοοῦμεν ποῦ θὰ βαδίζῃ ὁ Ἥλιος.

Τὸ μέγιστον τηλεσκόπιον τοῦ κόσμου.

Λειτουργεῖ ἀπό τινος παρὰ τὸ Σικάγον (ἐν Wiliam Tswai) καὶ παρέχει ἐπιτυχεστάτας ὑπηρεσίας ὑπερβαῖνον πάντα τὰ μέχρι τοῦδε· τὸ σύνολον τοῦ βάρους του εἶνε 76 τόννων, ἡ ὀπτική του εἶνε ἐξαίρετος, διότι εὐκόλως διεχωρίσθησαν δι' αὐτοῦ οἱ στενώτατοι τῶν γνωστῶν διπλοαστέρων ἐν τῷ Πηγάσῳ· ἐὰν εὑρίσκετο ἐν Βερολίνῳ θὰ ἠδύνατό τις νὰ διακρίνῃ δι' αὐτοῦ τὰ φῶτα ἀτμομηχανῆς εὑρισκομένης ἐν Αἰγύπτῳ, ἐὰν ἐν γένει ἦνε δυνατὴ τοιαύτη παρατήρησις. Ὁ Ἀστρονόμος Βερνὰρ ἀνεῦρε δι' αὐτοῦ 20 νέας νεφελώδεις κηλῖδας.

Διώρυξ μεταξὺ τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου.

Καθ'ἃ ἀγγέλλεται ἐκ Πετρουπόλεως, καθωρίσθη ἤδη εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας του τὸ σχέδιον περὶ συνενώσεως τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης μετὰ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, διὰ διώρυγος. Ἡ διώρυξ αὕτη ἀρξαμένη ἐν Ῥήγᾳ, θὰ διατέμνῃ τὰς ἐπαρχίας Δύναβουργ, Βορίζωβ, Κίεφ καὶ παρὰ τὴν πόλιν Χέρσων θὰ ἐκβάλῃ εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν. Ἡ διώρυξ θὰ ἔχῃ βάθος 4½ ὀργυιῶν, καὶ πλάτος εἰς μὲν τὸ βάθος 18 εἰς δὲ τὴν ἐπιφάνειαν 20 ὀργυιῶν. Ἡ ὁλικὴ δαπάνη ὑπελογίσθη εἰς 220 ἑκατ. ρουβλίων. Διὰ νὰ δύνανται τὰ πλοῖα καὶ ἐν καιρῷ νυκτὸς νὰ ταξειδεύωσιν εἰς τὴν διώρυγα, πρόκειται αὕτη νὰ φωτισθῇ δι' ἠλεκτρικοῦ φωτός. Αἱ ἐργασίαι τῆς μεγάλης ταύτης ἐπιχειρήσεως θ' ἀρχίσωσιν ἐντὸς τοῦ θέρους.

Διατήρησις τῶν ἐδωδίμων μυκήτων

Θέτετε αὐτοὺς κυκλοτερῶς, τὴν κορυφὴν κεχωρισμένην καὶ καλῶς καθαρισμένην καὶ τὸ στέλεχος ἐσχισμένον, εἰς δοχεῖον ἐξ ἄμμου ἢ καὶ ἐκ χώματος ἐσμαλτωμένον· ἔπειτα ἀφοῦ στρώσητε μίαν σειρὰν ἐξ αὐτῶν καλῶς συνεσφιγμένων ρίπτετε ἐπ' αὐτῶν ἅλας ἕως ὅτου καλυφθῶσιν, κατόπιν πάλιν μύκητας κατὰ τὸν ἄνω τρόπον καὶ ἅλας, καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τῆς στεφάνης τοῦ δοχείου. Τὸ ἅλας διαλυόμενον σὺν τῷ χρόνῳ παράγει ὕδωρ ἐν τῷ ὁποίῳ πρέπει καθ' ὁλοκληρίαν νὰ εὑρίσκωνται οἱ μύκητες, διότι τοῦτο εἶναι τὸ οὐσιῶδες, καὶ ἐν ἀνάγκῃ μάλιστα νὰ τοὺς πιέζωμεν ἄνωθεν διὰ βάρους οἱουδήποτε.

Οὕτως διατηροῦνται φρεσκότατοι ἐπ' ἀρκετόν.

Διατήρησις λεμονίων καὶ πορτοκαλίων

Ξηραίνετε λεπτὴν ἄμμον μέχρις ἐντελοῦς ἀπωλείας τῆς ὑγρασίας αὐτῆς, καὶ ὅταν ψυχρανθῇ, στρώνετε ἐξ αὐτῆς στρῶμα πάχους δύο δακτύλων εἰς τὸν βυθὸν χωματίνου δοχείου ἢ καὶ ξυλίνου τοιούτου καλῶς ὅμως κεκλεισμένου, ἔπειτα τυλίξατε ἕκαστον πορτοκάλλιον καὶ λεμόνιον χωριστὰ διὰ λεπτοτάτου χάρτου καὶ θέσατε ἐπὶ τῆς ἄμμου ὅσα δύνασθε, οὕτως ὥστε ὅμως νὰ μὴ ἐφάπτωνται ἀλλήλων, κατόπιν ρίπτετε ἐπ' αὐτῶν δεύτερον στρῶμα ἄμμου πάχους 6 ἢ 7 ἑκατοστομέτρων καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου τούτου στρώματος θέτετε πάλιν ἄλλα λεμόνια καὶ πορτοκάλλια καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι στεφάνης τοῦ δοχείου.

Οὕτω διατηροῦνται ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ μάλιστα ἔτι περισσότερον, ἂν θέτωμεν τὸ δοχεῖον εἰς δροσερὰ μέρη ὡς εἰς ὑπόγειον κ.τ.λ.

ΚΛΗΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Γενομένης τὴν 19 Ἰουνίου τῆς 81ης κληρώσεως τοῦ λαχειοφόρου δανείου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐκληρώθησαν οἱ ἑξῆς ἀριθμοί:

169,396	κερδίζων	70,000	φρ.	χρ.
109,321	»	10,000	»	»
108,753	»	2,500	»	»
61,858	»	2,500	»	»
132,779	»	1,000	»	»
84,956	»	1,000	»	»
135,382	»	1,000	»	»
172,882	»	1,000	»	»
67,186	»	1,000	»	»

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἐκληρώθησαν καὶ 1433 ἀριθμοὶ ὁμολογιῶν πληρωτέων εἰς τὸ ἐκ φρ. 400 κεφάλαιον ἑκάστης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,,

Κ. Α. Π. *Κωνσταντινούπολις*. — Ζητηθέντα φύλλα Α' καὶ Β' ἀριθμοῦ ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς, εὐχαριστοῦμεν — Δ. Γ. Μ. *Ἄργος*. Δελτάριον ἐλήφθη, τοῦ κ. Διευθυντοῦ καὶ Ἐκδότου Φύσεως ἀπουσιάζοντος εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐδυνατοῦμεν νὰ σᾶς δώσωμεν ἀπάντησιν, τὸν εἰδοποιήσαμεν ὅμως καὶ ἀναμένομεν ἀπάντησιν, θὰ σᾶς μεταδώσωμεν ἀμέσως. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς ἐνεργείας σας. — Ε. Χ. *Σῦρον*. Φιλικῇ συστάσει ἀποστέλλομεν ὑμῖν «Φύσιν» καὶ «Ἠχώ», ὅπως ἐὰν θέλητε, γίνητε συνδρομητής, ἄλλως δύνασθε νὰ τὰ ἐπιστρέψητε. — Α. Π. *Πειραιᾶ*. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη μετὰ ἐσωκλείστου μελέτης, ἥτις δημοσιευθήσεται προσεχῶς. Εὐχαριστοῦμεν. — Θ. Δ. Κ. *Σῦρον*. Εὖγε, ἐγκαρδίως εὐχομαι καὶ εἰς ἀνώτερα — Ι. Δ. Κ. *Σῦρον*. Φροντίσατε παραλαβὴν ἐπιστολῆς τῆς 26 Ἰουνίου. Εὐχαριστῶ διὰ τὴν καλὴν θέλησιν καὶ διάθεσίν σας. — — Ε. Γ. Τ. *Ἀμαρούσιον*. Ἀδημονοῦμεν νὰ σᾶς ἴδωμεν. Πότε θὰ κατέλθητε; Μήπως θὰ διέλθητε τὸ καλοκαῖρι ὁλόκληρον ἐν Ἀμαρουσίῳ; Εἰς δὲ τὸ Φάληρον; — Κ. Χ. *Κισσὸν Πηλίου*. Τέλος ἐδημοσιεύθη, πιστεύομεν νὰ εὐχαριστηθῆτε, τὴν ὑπόσχεσίν σας ὅμως δὲν ἐξετελέσατε, διότι μέχρις σήμερον δὲν εἴδομεν τίποτε, ὡς φαίνεται ἡ Θεσσαλία πάσχει ἐξ ἀκαρπίας. Ἀναμένομεν. — Ε. Π. *Κορωπί*. Εἰς τὴν τελευταίαν μου δὲν ἀπηντήσατε, ἀγνοῶ τί νὰ ὑποθέσω: μήπως δὲν ἐλήφθη; — Ε. Π. *Σῦρον*. Πρὸ μηνῶν στεροῦμαι τῶν καθ' ὑμᾶς, πιστεύω ν' ἀπολαμβάνητε ἅπαντες ἀρίστης ὑγείας. Ἡ μικρὰ Κικὴ ἐνθυμεῖται τὰς μαγείας; — Ε. Γ. *Σῦρον*. Ἤδη ἔτος Ἰούλιος 1897 — Ἰούλιος 1898, καὶ δὲν σᾶς ἀνταπέδωσα τὴν ὀφειλὴν δια τοῦ προϊόντος τῶν Ἀθηνῶν, ὅμως ἐνθυμοῦμαι. Θὰ ἔλθητε εἰς Ἀθήνας; — Α. Δ. Κ. *Σῦρον*. Πάντοτε νὰ καταγίνεσθε καὶ θὰ φθάσητε τὴν Ἀθηνᾶν καὶ Παλλάδα Ἀθηνᾶν. — Π. Ἱερ. Α. Σ. *Μεσσήνην*. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη καὶ ἐνεγράψαμεν ὑμᾶς, ἀποστείλαντες συγχρόνως τὰ προηγούμενα φύλλα. Εὐχαριστοῦμεν. — G. C. *Novorossisk*. Συστημένη μετ' ἐμβάσματος ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν. Προσεχῶς γράφομεν. — Α. Η. Ρ. *Braila*. Συστημένη μετ' ἀντιτίμου διετοῦς συνδρομῆς ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.

ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΕΡΓΑ
Ξ. ΖΥΓΟΥΡΑ

1. Ὁ πρακτικὸς βίος τοῦ ἐμ. δρ. 2.50
2. Ὁδηγὸς τοῦ ἐμπορεῦπαλλήλου..... » 2.—
3. Ἐμπορευματολογίας φυτικὰ προϊόντα » 2.—
4. Ἐμπορικὴ ἐπιστολογραφία ἔκδοσις β' » 4 —
5. Γενικὴ Λογιστικὴ πλήρης..... » 8.—
6. Καταστιχογραφία-Λογισμογραφία .. » 3.50
7. Διδακτικὸν ἐπιστολάριον διὰ σχολεῖα » 1.10
8. Ἐγχειρίδιον Οἰκονομίας, ἐγκριθὲν... » 1.10

Τὰ βιβλία ταῦτα εἶνε χρήσιμα οὐ μόνον ὡς κείμενα πρὸς διδασκαλίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἰδίαν μελέτην. Παρὰ τῷ αὐτῷ καθηγητῇ δίδονται μαθήματα Καταστιχογραφίας καὶ Λογιστικῆς ἐπὶ μετρίοις διδάκτροις. Διεύθυνσις Ξ. Ζύγουρα, διασταύρωσις ὁδῶν Φαβιέρου καὶ Μάγερ, ἀρ. 9 εἰς Ἀθήνας.

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ